

Nemzetközi postaszolgálat: felmérés a könyvtárközi kölcsönzésről és a fotokópia-szolgáltatásról

Egy könyvtáros konferencián hangzott el a kijelentés: a nemzetközi postaszolgálat olyan lassu és megbízhatatlan, hogy akadályozza a gyors és eredményes könyvtárközi kölcsönzést és másolatküldést. Ez a kijelentés ösztönözte a British Library Lending Division-t, hogy felmérje, mennyiben felel meg ez a valóságnak, miután közismerten törekednek a beérkező kérések gyors és pontos kielégítésére. Mintegy 100 országból 2000 intézménnyel állnak kapcsolatban. Az 1973-1974-es évek folyamán 160 ezer másolatot és 15 ezer kölcsönzött könyvet küldtek külföldre, így a BLL esetében a felmérés valós eredményéhez megfelelő nagy forgalom nyújt alapot.

A felmérés során dátumbélyegzővel ellátott és sorszámozott körleveleket küldtek szét a világ minden részébe. Azt mérték, hogy ezeket a címzettek mennyi idő alatt kapták meg, továbbá azt, hogy mennyi idő alatt érkeztek vissza a válaszok a BLL-hez. Ugyancsak hasonló módszerrel elemezték azt a 283 könyvtárközi kölcsönzési kérést, amelyet 15 munkanap alatt küldtek szét. Meglepődve tapasztalták azonban, hogy a kiküldött kérdőíveknek mindössze 35%-a érkezett vissza, így csak ezek szolgálták a felmérés alapjául. /Egy magyar könyvtáros valószínűleg nem lepődne meg ezen. A referáló megj./

Táblázatokba foglalták össze, hogy országonként hány kérdőív érkezett vissza, mennyi volt a legrövidebb és leghosszabb, valamint az átlagos visszaérkezési idő. A táblázaton 62 ország szerepel. Magyarország az előkelőnek egyáltalán nem nevezhető 53. helyet foglalja el a 62 ország közül, csupán Argentínát, Bulgáriát, Chilét, Libanont, Lengyelországot, Portugáliát, Szaúd Arábiát, Törökországot és Nyugat-Indiát hagyva maga mögött. A kérések beérkezésének ideje 3 és fél naptól 15 napig terjedt, a magyar kérések 10,2 nap átlagidővel érkeztek a BLL-hez.

Némi vigasztalásul szolgál a második táblázat, amelyen körülbelül a középvonalon áll Magyarország; ez a táblázat azt mutatja, hogy hány nap alatt érkezik meg a kért fotokópia az igénylőhöz.

A BLL végül is azt a kommentárt fűzi felmérésének eredményéhez, hogy a nemzetközi postaszolgálat nem hátráltatja az eredményes könyvtárközi együttműködést. A nemzetközi információáramlás gyorsaságának és egyenletességének biztosításában sokkal inkább döntő szerepet játszik az egyes országok könyvtári intézményi ügyintézésének szervezetsége.

/BLL Review, 3.k. 1.sz. 1975.jan. p.11-19./

Grofcsik Gusztávné